

Sygn. akt IX C 521/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 listopada 2015 roku

Sąd Rejonowy w Słupsku IX Wydział Cywilny w składzie:

Przewodnicząca: SSR Lidia Rzeczowska

Protokolant: Sabina Jas

po rozpoznaniu w dniu 10 listopada 2015 roku w Słupsku

na rozprawie sprawy

z powództwa **J. K. (1)**

przeciwko **(...) Sp. z o.o. w S.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej (...) Sp. z o.o. w S. na rzecz powódki J. K. (1) kwotę 3764 zł (trzy tysiące siedemset sześćdziesiąt cztery złote);

II. oddala powództwo w pozostałej części;

III. zasądza od pozwanej (...) Sp. z o.o. w S. na rzecz powódki J. K. (1) kwotę 414 zł (czteryście czternaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. nakazuje pobrać od powódki J. K. (1) na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Słupsku kwotę 72,20 zł (siedemdziesiąt dwa złote 20/100) tytułem kosztów sądowych;

V. nakazuje pobrać od pozwanej (...) Sp. z o.o. w S. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Słupsku kwotę 1361,29 zł (tysiąc trzysta sześćdziesiąt jeden złotych 29/100) tytułem kosztów sądowych.

Sygn. akt IX C 521/14

UZASADNIENIE

J. K. (1) wniosła o zasądzenie od "Mozaika" Spółki z o.o. (...) w S. kwoty 5.600zł. Uzasadniając żądanie pozwu wskazała, że pozwana firma wykonała na jej zamówienie pomnik, który w dniu 16.09.2009r. został jej przekazany. W styczniu 2014r. w czasie silnego wiatru płyta pionowa przewróciła się i zniszczyła resztę pomnika. Powodem zniszczenia było złe zamocowanie płyty pionowej do podstawy pomnika. Z uwagi na wadliwe wykonanie pomnika domaga się, na podstawie art.415 kc, odszkodowania w kwocie 5.000zł. Pozostała kwota 600zł. to dodatkowe poniesione przez powódkę koszty w postaci sporządzenia ekspertyzy, dojazdów oraz z tytułu doznanego szoku.

W piśmie z 7.07.2014r. –k.33, powódka wskazała, że koszt pomnika to kwota 4.000zł., koszt ekspertyzy – 300zł., pozostała kwota 1.200zł. to koszty dojazdów oraz zadośćuczynienie za doznania związane ze stresem.

Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Słupsku w dniu 15.07.2015r. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym przeciwko "(...)" Spółce z o.o. w S. uwzględniający żądanie pozwu.

” Mozaika Spółka z o.o. w S. w sprzeciwie -k.53-55 , zaskarżyła nakaz zapłaty w całości , wniosła o odrzucenie pozwu , oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu , w tym zastępstwa procesowego wg norm przepisanych .

W pierwszej kolejności podniesiono , że w pozwie określono stronę pozwaną jako : (...) Sp. z o.o. J. K. (2) .Tak oznaczona strona nie posiada zdolności sądowej . Niezrozumiałe jest , że w nakazie zapłaty inaczej określono stronę pozwaną . Co do meritum to zdaniem pozwanej roszczenia powódki wynikają z umowy a nie z deliktu . Roszczenia wynikające z umowy uległy przedawnieniu , o czym powódka wiedziała dlatego też z pełną premedytacją próbuje oprzeć powództwo o przepis art.415 kc . Poza zarzutem przedawnienia podniesiono, że do uszkodzenia nagrobka doszło w trakcie porywistych wiatrów na skutek oderwania się i spadnięcia na niego gałęzi z drzewa . Przedmiotowy nagrobek został wykonany w tej samej technologii co kilkaset innych nagrobków i nigdy nie było podobnych problemów jak z tym nagrobkiem .

Powódka w piśmie z 12.09.2014r. –k.67, wskazała , że stroną pozwaną jest (...) Sp. z o.o. reprezentowana przez J. K. (2) , który z nią dokonywał ustaleń . Powództwo z pełną świadomością opiera o przepis art.415 kc zarzucając pozwanej wykonanie pomnika niezgodnie ze sztuką budowlaną . Roszczenie nie jest przedawnione ponieważ wykonawca zataił , że pomnik wykonał z granitu chińskiego niższej jakości jak również zataił wadę ukrytą polegającą na niewłaściwym łączeniu płyt – niezgodnie ze sztuką budowlaną , co stanowiło nienależyte wykonanie istniejącego uprzednio zobowiązania – art.443 kc .

Postanowieniem z dnia 20.11.2014r. odmówiono odrzucenia pozwu .

Na rozprawie w dniu 10.11.2015r. – protokół k.196, 00:02:20 ,pełnomocnik powódki oświadczył , że dochodzona kwota 5.600zł. stanowi tylko i wyłącznie odszkodowanie za pomnik . Poza tym pełnomocnicy stron podtrzymali swoje dotychczasowe stanowiska – protokół -k.199, 00:59:15- 01:01:40 .

Sąd ustalił :

J. K. (1) w dniu 21.08.2009r. zleciła firmie ” Mozaika ” Spółce z o.o. w S. wykonanie nagrobka z granitu typu róż , 3 płytowego za kwotę 3.900zł. W dacie zlecenia powódka uiściła zaliczkę w wysokości 1.000zł. Pozostała część ceny tj. kwota 2.900zł. została uiszczona w dniu montażu pomnika na cmentarzu w W.- 2.09.2009r.

bezsporne oraz dowód : zlecenie –k.37, pokwitowanie –k.38

W styczniu 2014r. powódka poszła na cmentarz w W. i zobaczyła przewróconą płytę pionową leżącą na płycie nagrobka . Obydwie płyty i cokół były pęknięte . Na pomniku i wokół niego leżały suche , cienkie gałązki . Tego dnia wiał silny wiatr .

częściowo bezsporne oraz dowód : zdjęcia –k.14-16, 68 ,105 , zeznania świadków : S. S. –k.92, częściowo K. B. –k.138 , częściowo M. L. –k.139 , zeznanie powódki –k.197, 00:14:40 , częściowo zeznania przedstawiciela strony pozwanej –k.199, 00:53:13

Przedmiotowy pomnik był wykonany z gotowych elementów . Jego montaż na cmentarzu w dniu 2.09.2009r. był wykonany przez ówczesnego pracownika pozwanej spółki przy udziale i pod nadzorem jej prezesa . Tablica pionowa była przymocowana do cokołu przy użyciu 2 trzpieni , dodatkowo na całej powierzchni styku tablicy z podstawą został położony specjalistyczny klej firmy (...).

dowód: zeznania świadka M. L. –k.139-140, zeznanie przedstawiciela strony pozwanej –k.198-199, 00:32:58, 00:56:41

Sposób powstania uszkodzenia przedmiotowego pomnika nagrobnego oraz efekty tego uszkodzenia wskazują, że miało ono miejsce z powodu niewystarczającej wytrzymałości połączenia klejowego tablicy z cokołem nagrobka . Powstałe uszkodzenie nie ma związku z jakością materiału , z którego wykonano pomnik .

dowód : opinia biegłego –k.155- 170 , opinia uzupełniająca –k.195

Sąd zważył :

Podnoszone przez powódkę fakty pozwoliły Sądowi , w kontekście art.443 kc , na zakwalifikowanie żądania pozwu jako roszczenia odszkodowawczego z tytułu odpowiedzialności kontraktowej . Ta zaś jest uregulowana w art.471 kc . W myśl przywołanego przepisu dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania , chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności , za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi .

Termin przedawnienia roszczenia o zapłatę odszkodowania z tytułu nienależytego wykonania zobowiązania rozpoczyna bieg od dnia wystąpienia szkody pozostającej w związku przyczynowym z tym zdarzeniem . Tak wypowiedział się Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 22.11.2013r. , III CZP 72/13 . Pogląd ten Sąd I instancji całkowicie aprobuje bez potrzeby powielania w niniejszym uzasadnieniu rozważań i wywodów poczynionych w uzasadnieniu w/w uchwały . Bezspornym jest , że do uszkodzenia pomnika doszło w styczniu 2014r. Pozew został złożony w dniu 21.03.2014r. , stąd oczywistym jest , że dochodzone roszczenie nie uległo przedawnieniu . W tej sytuacji rzeczą Sądu było merytoryczne rozstrzygnięcie sprawy .

Zgodnie z art.471 kc na powódce spoczywał obowiązek wykazania istnienia stosunku zobowiązaniowego , jego treści , faktu nienależytego wykonania zobowiązania i poniesionej szkody .

Bezspornymi w niniejszej sprawie są : zawarcie przez strony umowy o dzieło , której treść została sprecyzowana w pisemnym zleceniu z 21.08.2009r., poniesienie szkody przez powódkę polegającej na całkowitym zniszczeniu zamówionego pomnika . Sporną i istotną okolicznością był fakt nienależytego wykonania zobowiązania , skutkujący powstaniem szkody .

Wyjaśnienie owej okoliczności wymagało wiedzy specjalistycznej stąd też , na wniosek strony powodowej , przeprowadzono dowód z opinii biegłego z zakresu budownictwa na okoliczność ustalenia jakości materiałów , z których został wykonany przedmiotowy pomnik , prawidłowości jego montażu – czy został zamontowany w sposób należyty – zgodnie ze sztuką budowlaną .

Dowód z opinii biegłego wykazał , że do uszkodzenia pomnika doszło z powodu niewystarczającej wytrzymałości połączenia klejowego tablicy z cokołem nagrobka . Takie ustalenia wynikają ze sposobu powstania uszkodzeń oraz ich efektów . Biegły nie był w stanie wskazać , co spowodowało ów niedostatek wytrzymałości tego połączenia (czy niewłaściwe przygotowanie powierzchni spodu tablicy do klejenia , czy albo/i zbyt późne połączenie tych 2 elementów – po upływie czasu naskórkowania masy klejowej). Kategorycznie stwierdził , że obraz uszkodzenia połączenia klejowego nie mógł powstać z innych przyczyn . Powstałe uszkodzenie nie ma związku z jakością materiału , z którego pomnik został wykonany – kamień granitowy o nazwie handlowej ” róż ” . W opinii przedstawiono wyliczenia dotyczące stateczności tablicy z uwzględnieniem typowych , permanentnych oddziaływań , którym podlega tablica w postaci ciężaru własnego i obciążenia wiatrem . Stwierdzono , że prawidłowo wykonane połączenie klejowe , przy użyciu kleju wskazanego przez pozwaną , było wystarczające dla zabezpieczenia tablicy przed przewróceniem ponieważ naprężenia powstające w spoinie klejowej wskutek działania normowego obciążenia wiatrem nie przekraczają naprężeń dopuszczalnych , które w materiale kleju powodują zerwanie połączenia .

Pozwana zakwestionowała opinię biegłego zarzucając jej : brak odniesienia się do twierdzeń pozwanej , że do uszkodzenia nagrobka doszło z powodu spadającego z drzewa konara , pominięcie okoliczności , że nagrobek postawiono we wrześniu 2009r. i przez 4 lata funkcjonował bez problemów , w tym nie uległ uszkodzeniu w trakcie orkanu K. w grudniu 2013r., z uwagi na montaż pomnika we wrześniu nie było warunków normatywnych

naskórkowania wskazanych w karcie technicznej materiału ” W. ”, pominięcie w opinii uszkodzenia cokołu , co wskazuje na działanie siły pionowej (upadający konar a nie wiatr) .

Biegły w opinii uzupełniającej-k.195 , odniósł się do wszystkich stawianych zarzutów , przekonująco odparł je bez potrzeby przytaczania jego wywodów . Podkreślenia wymaga, że zadaniem biegłego nie było ustalenie przyczyn uszkodzenia pomnika lecz ustalenie czy pomnik został postawiony w sposób właściwy , z jakich materiałów – jakiej jakości , czy został zamontowany w sposób należyty - zgodnie ze sztuką budowlaną . Przedłożona opinia wraz z uzupełniającą odpowiada na powyższe pytania . Na stronie 8 opinii -k.162 akt sprawy znajduje się zapis „ Analiza stwierdzonych uszkodzeń nagrobka wskazuje , że ich źródłem jest przewrócenie się tablicy , która uległa przełamaniu i doprowadziła do przełamania płyty oraz cokołu . Brak jest bowiem realnych przyczyn , dla których mogłoby nastąpić samoistne pęknięcie cokołu czy płyty . ” W ocenie Sądu opinia biegłego A. F. jest rzetelna , fachowa , nie zawiera nieścisłości czy też sprzeczności . Strona pozwana nie zakwestionowała skutecznie tej opinii dlatego też Sąd oparł na niej swoje rozstrzygnięcie .

(...) Spółka z o.o. w S. w myśl art.471 kc , nie wykazała , że nienależyte wykonanie zobowiązania nastąpiło na skutek okoliczności , za które nie ponosi odpowiedzialności . Nie zostało także udowodnione twierdzenie , że do uszkodzenia pomnika doszło na skutek oderwania się konara od drzewa , który spadł na pomnik niszcząc go .

Zeznający w sprawie świadkowie strony powodowej wykazali , że w styczniu 2014r. na grobach i wokół nich leżały suche gałązki drzew . Na przedmiotowym pomniku , pod przewróconą płytą napisową , leżała sucha , cienka gałąź o długości ok.1m -1,2 m (zdjęcie –k.68, zeznania –k.92 i 138-139) .

Zeznania świadka E. K. nie wniosły nic do sprawy albowiem świadek miała wiedzę tylko i wyłącznie na okoliczności dotyczące zawarcia umowy a nie jej wykonania . Zeznania świadka M. L. (2) wręcz zaprzeczają tezie stawianej przez pozwaną , że do uszkodzenia pomnika doszło z uwagi na oderwanie się konara od drzewa , który spadł na pomnik . Świadek zeznał (k. 139) , że jak byli na cmentarzu i oglądali pomnik to nie było już na nim żadnej gałęzi , pomnik był wyczyszczony. Wszedł na drzewo , które stoi tuż obok pomnika , dosyć wysoko i okazało się , że było pęknięcie i odłamanie gałęzi o średnicy 20cm . Tej odłamanej gałęzi nie było w pobliżu pomnika , a to był świeży ślad odłamania . Po okazaniu świadkowi zdjęć z k.105 , zeznał , że to są zdjęcia wykonane w trakcie oględzin uszkodzonego pomnika .... . Na zdjęciu nr 6 jest odłamany konar, o którym mówił .... . Ten odłamany konar odpadł od drzewa ..... .

Zdjęcia znajdujące się w kopercie na k.105 zostały dołączone do pisma pozwanej złożonego w sądzie w dniu 28.11.2014r. , ze wskazaną datą sporządzenia 21.10.2014r. .. i przedstawiają cmentarz w W. , w tym uszkodzony pomnik . Zostały one wykonane w listopadzie 2014r. już po święcie zmarłych , co przyznał przedstawiciel pozwanej spółki (k.199, 00:56:41) . Oczywistym jest , że to świeże odłamanie konara o średnicy 20 cm nie może mieć żadnego związku z uszkodzeniem pomnika w styczniu 2014r. , kiedy to , po silnym wietrze , na grobach i wokół nich leżały suche , drobne gałęzie .

Powyższe okoliczności pozwoliły Sądowi na stwierdzenie , że pozwana ponosi odpowiedzialność za uszkodzenie pomnika z uwagi na nienależyte wykonanie mocowania płyty napisowej . Takie nienależyte wykonanie zobowiązania nie może być samo przez się uznane za działanie bezprawne skutkujące odpowiedzialnością na podstawie art.415 kc albowiem nie można przypisać pozwanej działania z naruszeniem ogólnych , powszechnie obowiązujących zakazów i nakazów wynikających z norm prawnych oraz zasad współżycia społecznego (tak SN w wyroku z 3.06.1981, IV CR 18/81 , wyroku z dnia 13.03.2013. (...), I CSK 689/09, wyroku z dnia 19.09.2013r. , I CSK 687/12) .

Reasumując , w ocenie Sądu , powódka poniosła szkodę majątkową polegającą na utracie kwoty 3.764zł. stanowiącej część zapłaconego wynagrodzenia za przedmiotowy pomnik nagrobny (bez uwzględnienia kwoty 150zł. za wazon granitowy , który nie został zniszczony, według wycenienia : 3.490zł. + 224zł. + 50zł.- co wynika ze zlecenia –k.37) . Tak ustalona wysokość odszkodowania odpowiada dyspozycji art.361 kc . Wykonany przez pozwaną nagrobek został praktycznie w całości zniszczony i nie spełnia już swojej funkcji . Strona powodowa na rozprawie w dniu 10.11.2015r. –protokół-k.196, 00:02:20 oświadczyła , że kwota 5.600zł. stanowi tylko i wyłącznie odszkodowanie za zniszczenie

pomnika . Okoliczność poniesienia szkody z tego tytułu w wymiarze przewyższającym kwotę 3.764zł. nie została jednak udowodniona , dlatego też orzeczono jak w punktach I i II sentencji wyroku .

O kosztach procesu w punkcie III wyroku orzeczono na podstawie art. 100 w zw. z art. 108 § 1 kpc. Z uwagi na to, że powództwo nie zostało uwzględnione w całości, Sąd rozliczył koszty między stronami proporcjonalnie do ich udziału w wygranej, który w odniesieniu do powódki wyniósł 67,20 % , zaś w odniesieniu do pozwanej – 32,80 % . Koszty zastępstwa procesowego poniesione przez stronę powodową to : wynagrodzenie radcy prawnego – 1.200zł. ustalone na podstawie § 6 pkt 4 rozporządzenia MS z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych ... (Dz.U.2013.490 j.t.), opłata skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł. Koszty zastępstwa procesowego poniesione przez pozwaną to wynagrodzenie adwokata także w wysokości 1.200zł. Brak potwierdzenia dowodu uiszczenia opłaty skarbowej od pełnomocnictwa . Po uwzględnieniu kwoty należnej pozwanej z tytułu wygrania sprawy, tj. kwoty 393,60zł. (32,80% z kwoty 1.200zł.) do zwrotu na rzecz powódki pozostaje kwota 414zł. (67,20% z kwoty 1.217zł. = 817,80 zł. – 393,60zł.) .

W toku postępowania powstały koszty związane z przeprowadzeniem dowodu z opinii biegłego sądowego, które wyniosły 1.744,49zł. Na poczet wynagrodzenia biegłego powódka uiściła zaliczkę w wysokości 500zł. Pozostała część wynagrodzenia została tymczasowo wypłacona ze środków Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Słupsku .Należna opłata od pozwu wynosi 280zł. a powódka uiściła jedynie 50zł. z tego tytułu , będąc zwolnioną od opłaty w pozostałej części . Koszty te także rozliczono stosunkowo pomiędzy stronami mając na uwadze ich procentowy udział w wygranej . Powódka przegrała sprawę w 32,80% stąd obciążałby ją obowiązek pokrycia opłaty od pozwu w wysokości tj. 92zł. Z uwagi na w/w zwolnienie brak podstaw do nakazania pobrania od niej brakującej części opłaty w wysokości 42zł. (92zł. – 50zł.) . W takim samym procencie ponosi ona koszty wynagrodzenia biegłego. 32,8 % z kwoty 1.744,49zł. to kwota 572,20zł. . Na jej poczet zarachowano uiszczoną zaliczkę w wysokości 500zł. , stąd w punkcie IV nakazano pobrać jedynie kwotę 72,20zł. Pozwana przegrała sprawę w 67,2% stąd też w punkcie V nakazano pobrać od niej kwotę 1.361,29zł. , na którą składają się : pozostała część wynagrodzenia biegłego -1.172,29zł. (1.744,49zł. – 572,20zł.) + opłata od pozwu liczona od kwoty zasądzonej -5% od kwoty 3.764zł. = 189zł. Rozstrzygnięcia te zawarte w punktach IV i V znajdują podstawę w art. 83 ust. 1 w zw. z art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U.2010.90.594 j.t.) przy zast. art. 100 kpc .